Ч. 206. (377). **Львів, Второк, дня 22. серпня 1916.** **Рік II.**

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника **6 сот.** На провінції **8 сот.** В занятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умова передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ піврока	9·— „
„ чверть року	5·— „
„ місяць	1·60 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ піврока	12.— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймають ся лиш оплачені, а звертають ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руська 5.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомлення про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Світова війна.

Урядові воєнні звідомленя.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З д. 20. серпня 1916:

На російськім фронті:

Фронт війська ґенерала кавалєрії архикнязя Карла:

На Маґурі на захід від Молдави відкинено численні російські наступи. Німецькі війська здобули гору Кринта. На північно-східних склонах Чорногори триває далі битва. На північ від Тартарівського провалля не повели ся сильнійші ворожі наступи. На південь від Горожанки розбив огонь нашої артилєрії наступаючі російські кольонни.

Фронт війська маршалка пільного Гінденбурґа:

Коло Киселина німецькі війська прогнали неприятеля з деяких вперід висунених ровів. Коло Рудки-Черевич, де Росіяни переправились на західний беріг ріки поступає успішно наш протинаступ. Неприятель лишив 6 офіцирів, 367 жовнірів і 6 машинових крісів в руках союзників.

На італійськім фронті:

Ніяких замітних подій.

Заст. шефа ґен. штабу **Ф. Гефер.**

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На східнім фронті:

Фронт маршалка пільного Гінденбурґа:

Над Березиною на північний схід від Ділатичів ударемнено російські проби переходу. По обох боках Рудки-Черевич (над Стоходом) триває борба з ворожими військами, які посунулись вперед на західний беріг. В успішнім протинаступі піймано тут 6 офіцирів 367 жовнірів та здобуто 6 машинових крісів. На схід від Киселина виперто Росіян з кількох висунених вперід ровів.

Фронт ґенерала кавалєрії архикнязя Карла:

На північ від Карпат не було ніяких замітних подій. В лісних горах німецькі війська здобули гору Кринта на південь від Жабя і відкинули сильні ворожі протинаступи на Маґуру.

На західнім фронті:

На північ від ріки Соми діяльність боєва постепенно ослабла. Коло Овіє тривали далі бої до вечера. Відперто поодинокі анґлійські наступи на північний захід від Позіє та по обох боках ліса Фуро. Після вістий, які тепер наспіли, дня 18. серпня брало в наступі участь що найменше вісім анґлійських і чотири французькі дивізії. На право від Мози повторював неприятель вчера вечером свої наступи на відтинку Тіомон-Флері. Вийшов він поновно до села Флері, впрочім зістав відкинений. На північний захід від форту Тіомон і в лісі Шапітр були безуспішні ворожі наступи при ужитю ручних ґранатів. Відперто анґлійські стежі коло Фромель і полонили ми пару бранців.

На балканськім фронті:

Зайнято Біклісту (на південь від озера Пресба) і Баніцу. На північ від озера Острово викинено сербську дивізію Дріни з пануючих горбів Дзематтера і Метерієтопесі. Відкинено протинаступи.

Наші підводні судна знищили 19. серпня на водах перед східним побережем Анґлії малий кружляк і контрторпедовець; инший малий кружляк і лінійний корабель тяжко ушкоджено торпедою.

Начальна управа армії.

Румунія поки-що торгує.

„Politique“ пише про договір між Румунією з осередними державами в справі закупна гороху і броварного ячменю. Той договір має бути доказом удержаня добрих господарських відносин між Румунією й осередними державами. Мають розпочати ся нові переговори в справі купна пшениці з р. 1915 і 1914. З того можна

ЮРІЙ КМІТ.

Перше місце.

(Далі).

Не прощаючи ся, вийшов. Сонце похилило своє бліде, чахотне лице в долину. Стало „опочивати“. Віє студений вітер і проходолжує зворушене та прогоняє хмарний настрій Михайла. Люди обступили „фуру“ і „зьвідували ся“ візника, чи „ґидин тот ксендз“? Візник ладнав коні, а сотрудник увійшов у розмову з парафіянами; прямував з подвіря на дорогу. Тут було йому „тїсно, непривітно, погано.“ Не міг прийти до себе. Люди глядїли сумовито, немов би прочували що злого; ставали вті́шнійші і сьмілівійші, коли Михайло „широ“ промовляв до них. Вони довго ждали, щоб „дахто новий прийшов у їх село і приніс дащо ёнчого.“ Глядїли цікаво на його...

— Ходи до церкви і затїгай гріх на душу...

— Щось ваші отець парох не хочуть, аби був другий священик.

— Ми ся находили, написали, пак вас ту прислали.

— Велика била нагвара за тото.

— Тїлько людий, півчитвирта тисяча, треба тенґого обрядці.

— З доходами й сто громад обійшли би.

— Люди подичіли; моложава забиват ся. Дахто йде на чуджє село до цирьковці, хоче дащо почути, а ни стояти й дрімати.

— Най ся, яґомосць, споваджують. Люди добрі.

— Ми заженемо фури по річи.

Пастущин порозумів з натяків селян невідрадне їх положене. „Доброї благодати зазнав я нині, а вони сто раз гіршої зазнають уже від довгих-догих літ. Прийду, стрібую, а буде годі витримати, то може як вирву ся“.

По тижневи споровадив ся. Люди тішили ся; невісти відвідували, зносили дарунки на нове господарство.

Прийшла неділя. „Насипало ся людий“. Всї хотїли побачити нового гостя, бажали почути його голос і послухати його науки. „Голос і цїлий доклад“ уподобав ся їм, проповіди одначе не довело ся почути, бо на проповідницю вийшов сам о. Аполінарій і представляв Пастущина своїм парафіянам. Перехрестив ся і почав говорити: „Консисторія прислала мині сотрудника, того во, що співат службу (тут звернув ся в бік престола), ни знаю, по-що і на-що?“ По церкви пішов гомін та шепіт, наче вітер по листях. Дехто сміяв ся, инші глядїли здивовано по собі, одні розмовляли та робили гнївні міни та рухи. Сонце розсипало по церкви проміня; його сяйво разило о. Аполінарія. Йому попід ніс забринчав великий шершень. Васильківський злякав ся, став махати грубими руками на всї боки, одначе шершень був упертий, увихав ся над його лисиною, тріпотав швидко крильцями, наче-б хотів наблизити ся і щось остраїшного проговорити... Вийняв колїрову, табачну хустину, обтер ніс і проповідував далї: „Али стало ся! Я учив вас вісімдесять літ і нічого доброго ни навчив“. У церкві сміх. „Сміт ся, сміт.. Ну, ну, ни так довго учив я вас, троха менче, пятьдесять літ, али ви як били турлаї і нироби, так і є до днись. Ни поправили ся ани на мадзїльний палиць. Піде мий Єгнат у село за кісцями або чилядниками, поедин з меджи вас висаркає ся на него, ги пес: Або то панщина? Або мині пип робит що дармо? Нічого ни вміете. Дурні, яких світ ни видав! Най він учит вас типир; я вже стирав свої сили; най робит, у мене ни може дармувати. Али тот вікарій почінат вас зле вчити, бо виводит жони по двох нидїлях, а Пречиста Діва вийшла на вивід сорокового дня. Від типир будете ся мельдувати в дяка, він повіст, що можна робити... Тими-ж собі добре єдин з другим, оби тя ни скортїло енакше поступити, як я велю. А типир іще єдно: Всьо, що ви давали до днись, будете й далї приносити до мене, а якби дакого підкусила ничиста сила, то тяжка би його пак жура зайшла... На співану службу божу ни будете йому давати... Сотрудник буде співати в нидїлю і сьвята, буде проповідати слово боже, по вечірни катихизувати, до чколи ходити і т. д. А решта всьо буде по давному. Типир уже знаєте, по-що консисторія прислала мині сотрудника; я вже постарів ся і зїв зуби над вами; знаєте далї, як ви маєте поступати і що має чинити мій сотрудник. Робіт же так, а благословене боже буде з вами і сила Вишнього осїнит вас — амінь“.

(Далї буде).

висновати, що правительство румунське хоче задержати добрі відносини з осередними державами, а рівночасно дементує тривожні чутки.

Важна коронна рада в російській головній кватирі.

Зі Стокгольму доносять до „Localanzeiger-а“: В головній кватирі царя відбулась знов коронна рада, в якій взяли участь крім мінїстрів ще й инші визначні особистости. Докладних подробиць ще нема, але ходять чутки, що рада застановлялась над дуже важними політичними питанями. З поміж инших воєнних питань забрала румунська найбільше часу, бо виринула тяжка квестія, чи дасть ся осягнути дозвіл на перемарш російських військ. Вісти з Букарешту є дуже неприхильні. Осуд загального воєнно-політичного положеня випав рівнож некорисно. Велику вагу привязують до тої обставини, що предсїдатель Думи Протопопов знову брав участь в мінїстерській раді.

Морат про балканську офензиву.

Майор Морат пише про балканську офензиву:

Росія числить все ще на Румунію і на армію Саррая. Що ми з нашої сторони могли зробити, щоб відвернути небезпеку, яка грозила, слиб Румунія була виступила проти нас, те ми зробили, зглядно тепер ще робимо.

Що до армії Саррая, то Французи уважали вересень корисною хвилею для своєї балканської офензиви. При стратеґічній рухливости турецьких військ в Европі задача Саррая, щоб бути в офензиві, є дуже тяжка. Його фронт тягне ся з области на полудне від Монастира через Вардар і долину Струмиці в околиці Драми до заливу Каваля. Простягаєсь він на 300 клм. в непереглядній, незагосподарованій країні, в якій комунїкація є дуже утяжлива. Основа цілого підприйнятя, Солунь, зависить від діланя фльоти, а всякі воєнні середники можна доставити сюди лиш морем. Італїйська позиція в Вальоні трудно, щоб мала якийнебудь вплив на хід боїв, бо дуже легко можна її зашахувати малими силами. Могучі ланцюхи гір по правій і лївій стороні области Вардару і долини Струміци хоронять старі і нові посїлости Болгарії, а малі впадові брами наших ворогів можна оборонити без особливших трудностий. Ми не можемо пізнати причин, чому наші вороги роблять собі такі рожеві надії на балканські операції.

Офензива на Балканї.

СОФІЯ (Ткб.). Головна болгарська кватира доносить: Наслїдком підприйнятих в послїдних операцій, котрі розтягнулись також в область на схід від Струміци і на північ від озера Тагіно, розпочало наше ліве крило дня 18. серпня загальну офензиву. Поступаючи наперід в долинї Струміци війська обсадили Демір Гіссар, відкинули по борбі в околиці міста Саррес французько-англійські війська на правий беріг Струміци і обсадили лївий беріг ріки між Бутковом а озером Тагіно. Війська, що оперують між Струміцою і Мостою, посувають ся наперід. В долині Вардару анґл.-франц. війська від десяти днів безуспішно серед дуже великих втрат для себе атакують наші передні сторожі на полудне і на полудневий захід від озера Дойран. Війська нашого правого крила, побивши Сербів коло Фльоріни, заняли стації Баніцу і Екшісу на зелїзничій лїнії Солунь-Фльоріна і привернули зелїзниче получене зі стацією Бітонія. На полудне від озера Пресба обсадили ми місцевости Звезда, Біклїста, Брезниця і перервали в той спосіб остаточно получене між Корчою а Фльоріною і між Корчою а Касторією.

СОЛУНЬ. Дон. аг. Аваса: На схід від Кавалї перейшли Болгари Нестон. Неприятель обсадив твердині Ліса і Стараска. На лївім березї дійшли ворожі відділи до ріки. На захід від Струміци здержано огнем болгарські наступи на Формінатінка. Коло озера Дойран відперли анґлїйські війська болгарський наступ на Дельджелї. В околиці на полудне від Монастиру триває дальше борба коло Базіци між сербськими передними сторожами а болгарськими відділами, що війшли з Фльоріни.

СОЛУНЬ (Ткб.). Бюро Райтера. Нагальна борба о село Дельджелї, яке дня 16. серпня обсадили Французи, триває дальше. В ночи на день 17. с. м. взяли Анґлійці узгіря, що панують над Дельджелї. Грецькі війська відповідно до болгарського бажаня відійшли з Демір Гіссар і зі Стурхісти. Болгари обсадили ті позиції.

Про положене на сході.

„Times“ пише між иншим: Маємо перед собою ще три місяці прихильні до мілїтарних ділань, в котрім то часї мусимо здобути нові становиська, пригожі на підняте з весною нової акції. В Галичині вдалось Ботмерови ухилити ся від окруженя. Не ждемо там на ніякі драматичні події. Неприятель задержав в Галичині перевагу, хоть його боєва сила вменшила ся. Періодичне цофане ворожих лїній оборонних не дає надії на переміну в утечу. Знаменем воєнних операцій в Галичині є те, що Брусілов не перестає атакувати.

Штеґеман пише в швайцарськім „Bund-і“: Брусілов мусить розпоряджати великанськими силами, щоби мати достаточну скількість жовнірів на переведене тих операцій, яких підняв ся між Припетю й Молдавою. Росія не піднимала ще ніколи таку смілу й велику кампанїю, як тепер. В порівнаню з нею бої в Східних Прусах, в Карпатах і Польщі були обережною й добре обдуманою операцією. Можливо, що Брусілов у тій щасливій і смілій офензиві осягне ще дальші успіхи, але є й можливе, що він вже не дїжде ся ніяких успіхів і все покінчить ся на нерозіграній партії. Як довго осередні держави є в посїданю Королївства польського, Курляндії, як довго карпатські проваля обсаджені, стратеґія російська може себе виявляти лиш в дорозі нищачої битви. Покинене союзниками лїнії Тернопіль-Бучач є лише услівним подвигом Брусїлова, не згадуючи про те, що доси не виявили ся противні зарядженя Гінденбурґа і архікнязя Карла. Велике значіне мати-ме нове переґруповане союзних військ.

На дорозї до Львова.

Урядові російські поясненя подають, що новий застій на галицькім фронті є доказом, що союзники на дорогах ведучих до Львова зібрали такі великі сили, що навіть здобутє Львова не оплатилоби ся супроти втрат, які на ту ціль треба би зложити. Впрочім Львів має лиш політичне, а не стратеґічне значіня.

Російські звідомленя.

З д. 16. серпня по полудни.

На полудне від Бережан заняли наші війська кілька точок на західнім березі ріки. Неприятель підприйняв протинаступи і здержав наш дальший похід. В околиці устя Золотої Липи до Днїстра поступили наші війська серед борби всюди наперід. Неприятель ставить тут завзятий опір. Над Бистрицею обсадили ми село Солотвину і село Маняву на південний захід від Солотвини. В околиці Делятина—Ворохти відступив неприятель під нашим напором в західнім напрямі. Наші війська взяли ряд узгір на захід від лїнії Ворохта—Арджелюджа. Коло Кірлїбаби в области гори Цапуль (19 км. на північ від Кірлїбаби) відперли ми нашим огнем проби ворожого наступу.

По замкненю обчисленя виносить загалом добича військ Брусїлова в часї від 4. червня до 13. серпня, від початку операцій аж до здобутя побудованої в зимі нїмецької і австро-угорської лїнії від Припети аж до румунської границї. Взяли до неволї:

1. Армія ґенерала Каледіна 2.384 офіцирів, 107.225 жовнірів, 147 гармат, 459 машинових крісів, 146 метавок бомб і мін.
2. Армія ґенерала Лешицького 2139 офіцирів, 100.578 жовнірів, 127 гармат, 424 машинових крісів, 44 метавки бомб і мін і більше, як 35 муніційних возів.
3. Армія Сахарова 1.967 офіцирів, 87.246 жовнірів, 76 гармат, 232 машинових крісів, 119 метавок бомб і мін, більше, як 128 муніційних возів.
4. Армія Щербачева 1.267 офіцирів, 55.794 жовнірів, 55 гармат, 211 машинових крісів, 29 метавок мін і бомб, 129 муніційних возів.

Загалом забрано 7.757 офіцирів, 350.845 жовнірів, 405 гармат, 1326 машинових крісів, 338 метавок бомб і мін, коло 292 муніційних возів, а крім того велике число крісів, 30 верств матеріялу полевої зелїзниці, телефонічні приряди, кілька складів артілєрії і піонірські приряди.

З д. 17. серпня по пол.

На цілім фронті огонь артілєрії і піхоти. Підприйняті місцями ворожі наступи відперто нашим огнем. Цеппелін перелетів над областю Каммерн на захід від Риги і кинув бомби.

З д. 18. серпня по полудни.

На фронті Золотої Липи на захід від Підгаєць перейшли значні ворожі сили до офензиви, котра не принесла однак ніякого висліду. Неприятеля відкинено з величезними втратами. Над Солотвинською Бистрицею заняли ми на західнім березі Старе Бистре. В напрямі Арджелюджі обсадили наші війська ряд узгір. В напрямі Керешмезе продовжали наші війська похід вперід і зблизили ся до гірських верхів коло Керешмезе.

З дня 18. серпня вечером.

Положене незмінене. Ескадра наших гідропланів під проводом поручника лінійного корабля Лешнія заатакувала від сторони Балтійського моря стації ворожих літаків коло озера Анґерн з успіхом. Кинені бомби спричинили наглядне знищене. Знищили вони одну шопу і спричинили кілька пожеж в инших частях летничої стації. Наші летуни були виставлені на найнагальніййший огонь оборонних гармат, котрі кидали ракети і шрапнелї. Не перешкодило се лїтникам в докінченю задачі і в осягненю щасливо летничої стації.

Після доповнюючих звітів війська ґенерала Брусілова в часї послїдних операцій взяли до неволі 198 офіцирів, 7.308 жовнірів, здобули 29 легких і 17 тяжких гармат, 79 машинових крісів, 29 метавок мін і більше, як 14.000 набоїв. Цифри ті треба ще додати до передвчерашного пополудневого звідомленя.

З дня 19. серпня по пол.

Дня 18. серпня вечером заатакував нас неприятель коло села Звинячі (15 верств на південний схід від Свинюхів), відперто його однак. В околици озера Нобель заволоділи наші війська частию неприятельських становиськ на заході озера. В околиці села Черевичі над Стоходом вдерли ся наші війська по завзятій борбі до фронтового становиська неприятеля і заняли село Тоболь, двір Черевичі, горальню і фільварок та посунули ся значно вперід. Ми взяли тут до неволї 2 офіцирів і 220 жовнірів. В области місточка Сокуль кинув ворожий літак 70 бомб. Коло Кірлібаби перейшов неприятель переважаючими що до числа силами до офензиви і відігнав трохи наші передні сторожі.

З д. 19. серпня вечером.

Положене незмінене.

Ріжні вісти.

ЛЬОНДОН. (Б. Райтера). Анґлійські військa маринарки зайняли портове місто Боґамайо в німецькій Африці східній.

ЗОФІЯ. Болгарська аґенція оповіщує: Управа пресового бюра оповіщує ноту, у якій сказано: Зачіпна діяльність військ ґен. Сарая на границї болгарської території створила для болгарської межуючої области постійно зростаючу загрозу, яка могла бути ухилена лише енерґічним протиударом. Не наша се вина, коли грецька територія стане видівнею могучих борб. Ми і наші союзники можемо радше ждати, що наші війська мати-муть ту саму свободу ділання, якої з нашою шкодою заживають війська коаліції. Наш наступ підприйнятий на те, щоби ворогови відібрати всяку охоту вдерти ся на болгарську землю.

АТЕНИ. (Ткб.). Бюро Райтера. Квестію стану облоги в Македонії в часї виборів уреґульовано основно між грецьким правительством а дипломатією антанту в порозуміню з ґенералом Сарраєм. Запевнено особисту безпеку кандидатів і позволено на відбуванє зборів в замкнених убікаціях. За те дневники мають здержати ся від участи в виборчій кампанії, а особливо не сміють атаковати правлїнє держав антанту.

ҐМІДЕН. (Ткб.). Капітан шведського пароходу Готія доносить, що видів, як великий цеппелін зближив ся до голяндського пароходу і шибував над ним туди і назад, як би хотів розмовити ся з капітаном. Небавком потім підніс ся цеппелін в гору і зник в західнім напрямі. За цеппеліном плив повною парою пароход, що був бичовим пароходом. Правдоподібно просив німецький командант о поміч для якого фрахтового пароходу, що був ушкоджений і тонув.

Поможіть полоненим!

З українського жіночого комітету у Відни дістаємо вістку, що при комітеті створено окрему секцію для наших полонених, що остають в російській неволї.

Усї народи дбають про своїх, усюди є окремі комітети, яких завданєм є облекшувати гірку долю полоненого.

А ось небавком наближаєть ся сибірська зима! Нашим обовязком подбати про них. Жертви (гроші, білє, убранє) треба посилати на адресу Ukrainisches Damenhilfskomitee, Section für Kriegsgefangene. Wien VIII Langegasse № 5.

Вони будуть переслані або через „Червоний Хрест“ або за посередництвом американського консуляту до українського комітету в Росії, а він займеть ся розділенєм.

Воєнні причинки для емеритів, вдів і сиріт по державних функціонарах.

Розпорядок Міністерства скарбу з д. 17 серпня с. р. признає одноразовий причинок для державних функціонарів в станї спочинку і для вдів та сиріт — в наслідок незвичайних відносин, які витворила війна. Той одноразовий причинок признано за 1916 рік. Сторони мають зголосити свої права до того причинка донесенєм до своєї скарбової власти (вільне від стемпля), у якій є в евіденції дотична емеритура чи вдовиче або сиротинське заосмотренє. Сторони, що побирають емеритуру за границею, мають зголосити донесенє до краєвої дирекції скарбу у Відни та долучити свідоцтво убожества. Причинок буде виплачений в 12-и рівних місячних ратах, починаючи від 1 січня 1916 рівночасно з емеритурою, зглядно з вдовичим або сиротинським заосмотренєм.

Висоту причинка постановлено: для державних урядників та учителїв в станї спочинку, що мають емеритуру до 1.000 корон на 156 кор. річно, до 2.000 кор. на 204 кор. а до 3.000 кор. на 252 кор.

Вдовицям по державних урядниках і учителях, що мають вдовиче заосмотренє до 1.000 кор. причинок в квотї 132 кор. річно, до 2.000 кор. причинок 168 кор., а тим, що побирають 2.400 кор., причинок 204 кор. річно.

Емеритованим возним, що побирають емеритуру до 1500 кор. влучно, признано причинок 120 кор., а вдовам по них, що беруть 600 кор. річно, признано 72 кор.

Емеритовані державні робітники з емеритурою 600 кор., дістали як причинок 96 кор., а їх вдови, що мали 600 кор. дістали причинок в сумі 60 кор.

Шлюбним сиротам вбогим признано причинок лише до покінченя 14 року житя в слїдуючій висоті: по урядниках кождій круглій сироті 96 кор. сироті по батькови 60 кор.; сиротам по возних і робітниках: круглій сироті 48 кор., сироті по батькови 36 кор.

Емерити зі сторожі безпеченства, скарбової, жандармерії і дозорці карних заведень, канцелярійні офіціянти, помічники возних, а також вдови і сироти по них дістали причинок такий, як возні зглядно вдови і сироти по возних.

З ДНЯ.

Львів і війна.

(с) З невтральністю звідомлень за послїдні днї сплило на Львів деяке вспокоєнє і зрівноваженє.

Навіть ті люди, котрим надзираючі ради казали на всякий случай остати ся у Львові, перестали голосити, що їм з Відня приказано завчасу розлучити ся зі Львовом, без огляду на те, чи воно дасть ся підтягнути під рубрику сповненя національного обовязку чи нї. Тому у нас спокійнійше. Беремо живу участь в акції, яка змагає до того, щоби правительство на случай евакуації міста не вивозило всїх мущин від 17—55 року житя.

В тій справі у-перве зійшли ся ми з приятелями нашого приятеля Ґрабського. Беремо участь і крадьком підсміхаємо ся. Най видить світ наші геройські жести...

Ми протестуємо проти того, щоби нас хто небудь вивозив чи виводив з рідної землї, чи зі столиці галицької України. У нас є доволї почутя обовязку і розуміня для народних ідеалів та практичного житя; тому ми можемо самі поїхати...

Хоть, правду кажучи, жаль їхати зі Львова. Прийшли серпневі ночи, гарні, сині, задумані... Прийшли незамітно — і беззвіздною синявою неба говорять про те, що йде вже третїй рік, як виправила мати свого сина до цїсаря на війну... А син вбирав квітами свою кресаню і їхав у місто, не жалуючи, що за ним „доріженька закурила ся“, і забувши про те, що покинув незжатий лан і на краю села стару зажурену маму...

Минуло стільки днїв.

В серпневу, задуману ніч перелїтають понад нашу землю відгомони тих пісень, що лунали з поїздів, які везли нашого Івана на усї фронти. А він сердега клав там нераз свою буйну голову і молоде житє на те, щоби другі мали спромогу розлучити ся з ворогом...

Тимчасом у Львові стало житє плисти звичайним руслом. Часом лиш пересувають ся улицями хороводи евакуованих селян. Їдуть люди, що зросли ся зі своєю землею, а невмолима конечність жене їх в чужий світ. Їдуть з н ї ч и м. А в львівській консисторії є гроші прислані від папи для українського населеня, що потерпіло в наслїдок війни.

І що з того?... Ще нема комітету. А тимчасом улиці нашого міста минають сотки таких, що потерпіли в наслїдок війни і терплять далї...

НОВИНКИ.

— **Дїти покійного престолонаслїдника в бараках в Ґміндї.** День 17. с. м. був сьвяточним днем для збігців в бараках в Ґміндї, бо того дня відвідали дїти покійного престолонаслїдника архикнязя Франц Фердинанда табор збігців. Князь Макс, принц Ернст і принцеса Софія фон Гогенберґ приїхали з Хлюмец. При входї до бараків повитали їх з почестю управителї др Бухнер і др Білїнський та опроваджували по цїлім таборі. Тисячі збігців повитало дїти сердечно і з почестию. В товаристві князївських дїтий находилась ґрафиня Генрика Хотек, ґрафиня Тун, пралат Стідль з Айсґарн і др Оттон Становскі. По короткім покріпленю в будинку Управи і по короткім представленю в бараковім кінї опустили вечером високі гостї табор і вернули на замок Хлюмец.

— **Вісти від полонених.** Роман Голубович поручник при 30 п. п. дістав ся до неволї 22. III. 1915 р. в Перемишли і находить ся в Росії азійській в Томску.

— **На покаранє Болгарії.** „Рѣчъ“ містить відозву до російської молодїжи, щоб зголошувала ся в добровольці проти Болгарії. З добровольців тих отворить ся окремий корпус під власним проводом, евентуально і більше корпусів. Замітне се, що відозва ся появилась як раз в кадетській часописи, що ще минувшого року завсїгди боронила Болгарів перед закидами, які їм з російської сторони роблено. Тепер той сам дневник жадає, щоб Болгарію як найскорше взяти в два огнї і приневолити її до — капітуляції... „Утро Росіи“ питає слушно, де в такім разї подїлась армія реґулярного російського війська, призначеного на балканську кампанію? Чи армія та показалась за слаба, чи може нечайно вислано її на иньший фронт? Без причини не покликувано би добровольців проти Болгарії.

— **Нова часопись.** Заходом міністерства війни стала виходити „Часопись для підофіцирів“. Вона появляєть ся два рази в місяць в німецькій, українській, польській, румунській, чеській, угорській і хорватській мові. Перше число з дня 15. серпня представляє ся доволї інтересно.

— **Пращанє дзвонів в Ґрацу.** Часописи з Ґрацу пишуть: Минувшої пятниці вечером заголосили нечайно всї церковні дзвони. Торжественно і жалісно відзивались в послїдне, ті дзвони, що їх жертволюбиві душі жертвували на Божу славу, а які тепер йдуть на иньшу ціль. Може декотрий з них надіяв ся, що звіщати буде горячо очікуваний мир, але, як то так часто в житю лучаєсь, і їм призначено иньшу долю. Піддано їх „мустерункови“ і тепер мусять „нарокувати“ до воєнної служби. І їх не минуло.

— **Німецькі студенти в поли.** З 22 унїверситетів в Німеччині стоїть тепер в поли після наспівших доси звітів коло 45.000 німецьких студентів.

— **Смерть словацького письменника.** В Турчанськім св. Мартинї в Словації помер 18 с. м. в старшім вже віцї Гурбан Ваянскі (Vajansky), найвизначнїнший лїтерат, публїцист і народний діяч старшого поколїня. В спадщинї полишив ряд лїтературних творів.

— **Цариця на фронтї.** „Westminster Gazette“ доносить з Петрограду: Кілька днїв перебувала цариця на фронтї, відвідала численні полеві шпиталї та роздала много офіцирам і жовнірам відзначеня. Цариця заходила аж до найдальше висунених лїній на фронтї, де можна було її бачити з німецьких позицій. Її побут викликав серед жовнїрів велике одушевленє.

— **Жнива в Болгарії.** По донесеням болгарського мінїстерства рільництва вислїд жнив в Болгарії перевисшає всякі надії і вже тепер є о 20 проц. більший, як минувшого року.

— **Новий транспорт виселенців.** В суботу знов переїхав вулицями Львова до касарень при вул. Курковій новий, великий транспорт виселеного населеня з сїл під Зборовом і Підкаменем. На возах були ріжні ґрати, які на борзї забрано з хати, бо евакуація відбулась в ночи. На возах сиділи лиш дрібні дїти, зібрані з кількох родин в один гурток, старші жінки, дївчата і хлопцї йшли пішки та вели свою худібку, а старцї підганяли конї, що тягли важкі вози. Збідована дїтвора цїкаво приглядалась великим домам, иньші спали на верху фіри, а немовлята тиснулись до матїрних грудий. На лицях старших осіб малював ся сум і перевтома. Їдуть вже вісїм днїв. Три дни відпочивали в Золочеві а відтак якийсь час в Куровичах. Харч дає їм військовість, що опікуватись ними буде аж до бараків.

— **Зносини Буковини з Монархією.** „Oesterr. Morgenztg.“ одержує з воєнної пресової кватири такі вісти: В часї обох перших російських наїздів на Буковину, звязь між російською окупацією а рештою краю удержував управитель архиепископської православної палати, Нестюк. На тім поли положив Нестюк великі заслуги. Його повні трудів подорожі з Черновець через Румунію і Угорщину до Дорни Ватри мали на цїли привезенє підмог для оставших в Чернівцях кревних збігців.

В часї першого російського наїзду панувала між державними і краєвими урядниками велика б і д а, бо не одержали вони своєї платнї. Тодї на інтервенцію православного митрополита Репти позволив тодїшний російський ґубернатор в Чернівцях, Євреїнов, щоб Нестюк поїхав до Кольошвару, де перебувало тодї краєве буковинське правительство і щоб для урядників, котрі остали в Чернівцях, привіз належну їм платню. По першій подорожі привіз Нестюк понад чверть міліона корон та роздав урядникам платню за три місяцї. Крім того удержував Нестюк листовний рух між частю Буковини, занятою Росіянами, а монархією. Урядники уважали привілей Нестюка за факт і не робили йому перепон.

Тепер розійшла ся чутка, що Нестюк знову приїхав до Кольошвару. Поїде також до Праги, де урядує маґістрат м. Черновець.

— **Нові унїверситети в Росії.** В Пермі і в Ростові над Доном основано два нові унїверситети.

ОПОВІСТКИ.

Второк, дня 22. серпня 1916.

Нинї: 22. серпня гр.-кат. Матея ап., римо кат. Тимотеуша.

Завтра: 23. серпня гр.-кат. Лаврентія, римо-кат. Філїпа.

○ В і н ч а н є п. Марійки Турянської, ґімн. учительки з Антоном Володимиром Кузьмичем, канд. адвок. тепер десятником У. С. С., відбуло ся дня 29 липня с. р. у Відни в церкві св. Варвари.

○ Д-р Є р о н ї м К а л и т о в с ь к и й, адвокат в Стрию зістав вписаний на листу оборонців перед військовими судами.

○ В п р и в. С е м и н а р і ї учит. жіноч. СС. Василіянок в Яворові з правом прилюдности, розпочинає ся рік шкільний в понеділок дня 11. н. ст. вересня торжественним Богослуженєм о год. 8 рано. — Дирекція. 1—3

○ В п и с и до жіночої учительської семинарії, виділової школи і школи вправ укр. педаґоґ. тов. у Львові, ул. Мохнацького ч. 12. відбудуть ся 4 і 5 вересня. Вступний іспит на перший рік семинарії 5 вересня. — Дирекція. 1—3

○ Укр. Н а р о д н и й Т е а т р Т-ва „Бесїда“ у Львові. Саля Т-ва ім. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5.

В четвер дня 24. серпня 1916. „Псотник“, комедія на 5 дїй Коцебуо-го. Переклад з німецького П. Франка.

Початок о год. $7^1/_2$, — кінець о 10 годинї вечером.

Білети можна раньше набути в Народній Торговлї. 1—3

◎ В дівочій ґімназії С. С. Василянок у Львові відбудуть ся вписи в днях 1., 2., і 3. вересня. В тих самих днях відбудуть ся також поправчі іспити.

Вступний іспит до першої кляси 4. вересня, до всіх прочих кляс від 5. до 10. вересня. Початок шкільного року 4. вересня.

Всі учениці мають явити ся безуслівно 4. вересня о 8 годині на спільнім Богослуженю.

Дирекція.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 21. серпня 1916.

На російськім фронті.

Фронт архикнязя Карла:

На захід від Молдави на Буковині та на узгірях на південний захід від Жабя, при якого здобутю піймали ми 2 офіцирів, 188 жовнярів і здобули 5 машинових крісів, неприятель старає ся безуспішно відзискати втрачену область. По обох боках Татарівського проваля триває далі битва. Положене остало незмінене. Вздовж зелізничої лінії на південь від Зеленої відкинено ворожі відділи.

Над Бистрицею солотвинською і на полудне від Дністра минув день спокійно.

Фронт Гінденбурґа:

Під Смолярами на полудне від Стобихви малі успішні підприйнятя. Під Рудками-Черевичами зломили ся всі російські змаганя підприйняті на захід від берега Стоду, в цїли поширеня; неприятель потерпів важкі втрати.

На італїйськім і балканськім фронтї.

Не було ніяких замітнїйших подій.

Заступник шефа Ґенерального Штабу
фільдмаршалок-поручник Ф. Гефер

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронтї.

На північ від Сом відперто кілька не остаючих зі собою в звязи, але сильних наступів піхоти з Овіер і Позіер, на захід від ліса Фуро і над дорогою Клєрі Маріє, а також наступи при ужитю ручних ґранатів коло Морпа. На право від Мози на північний захід від форта Тіомон задержано неприятеля — приговленого огнем артілерії до наступу — в його ровах. Коло самого форту зчесено огнем піхоти і артилерії сильні ворожі відділи уоружені в ручні ґранати. Численні підприйнятя вивідних відділів ворожих остали безуспішні. Випади німецьких стеж повели ся на північний схід від Вермель, коло Фесі Ібер і Амберменіль.

В Арґонах обосторонна борба мінами. На узгірю Комбр знищено ворожі становиска на великім просторі. Перед Остендою знищено анґлійський гідроплян. Зістрілено французьку воздушну лодку. У воздушній борбі стручено анґлійський двоплатовець на схід від Арас.

На східнім фронтї.

Фронт Гінденбурґа:

Над Стоходом не повели ся рійські наступи на південний захід від Любешева. Численні з значними силами підпринимані проби ворога поширити свої становиска на західнім березї коло Рудки-Черевичі відперто з великими для него втратами. Між Заричем і Смолярами пополнили ми при короткім успішнім наступі двох офіцирів і 107 жовнірів.

Фронт архикнязя Карла:

В Карпатах взяли ми пасмо височин Степанський на захід від долини Чорного Черемоша. Тут і на горі Кринта відперто російські протинаступи. При здобутю Кринти 19. с. м. дісталось в наші руки двох офіцирів, 188 жовнірів і 5 машинових крісів.

На балканськім фронті.

На полудне і на полудневий схід від Флєріни взято гору Віці і хребет Малякника.

На схід від Бавіци взято приступом сербські становиска на Малька, Нідза, Плятїна. Всї зусиля ворога відбити Дзендземат Єрі остали без успіху.

Коло Люміци відперто слабший ворожий наступ.

На полудневий схід від озера Дойран оживлені бої артілєрії.

Начальна управа армії.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.